

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.03.2007
Avaldamismärge:	

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus¹

Vastu võetud 22.02.2005

[RT I 2005, 15, 87](#)

jõustumine 03.04.2005, osaliselt vastavalt §-le 71.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
07.12.2006	RT I 2006, 58, 439	01.01.2007

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab eeldatava keskkonnamõju hindamise õiguslikud alused ja korra, keskkonnajuhtimis- ja keskkonnanauditeerimissüsteemi korralduse ning ökomärgise andmise õiguslikud alused eesmärgiga vältida keskkonna kahjustamist ning kehtestab vastutuse käesoleva seaduse nõuete rikkumise korral.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata:

- 1) strateegilisele planeerimisdokumendile, mille ainus eesmärk on riigi julgeolek või tsiviilkaitse;
- 2) rahandus- või eelarvekavale, -programmide ja -strateegiale;
- 3) strateegilisele planeerimisdokumendile, mille alusel kavandatavat tegevust kaasrahastatakse Euroopa Liidu struktuurifondidest või Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondist aastatel 2004–2006.

§ 2. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk

(1) Keskkonnamõju hindamise eesmärk on:

- 1) teha kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise tulemuste alusel ettepanek kavandatavaks tegevuseks sobivaima lahendusvariandi valikuks, millega on võimalik vältida või minimeerida keskkonnaseisundi kahjustumist ning edendada säästvat arengut;
- 2) anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasneva keskkonnamõju kohta ning negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise võimaluste kohta;
- 3) võimaldada keskkonnamõju hindamise tulemusi arvestada tegevusloa andmise menetluses.

(2) Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk on:

- 1) arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel;
- 2) tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse;
- 3) edendada säästvat arengut.

2. peatükk

KESKKONNAMÕJU HINDAMINE

1. jagu

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine

§ 3. Keskkonnamõju hindamise kohustuslikkus

Keskkonnamõju hinnatakse, kui:

- 1) taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju;
- 2) kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoides teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala.

§ 4. Keskkonnamõju

Keskkonnamõju käesoleva seaduse tähenduses on tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale.

§ 5. Oluline keskkonnamõju

Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

§ 6. Olulise keskkonnamõjuga tegevus

(1) Olulise keskkonnamõjuga tegevus on:

- 1) nafta töötlemine, välja arvatud naftast ainult määrdeainete tootmine;
- 2) kivisöe või põlevkivi gaasistamine või vedeldamine, kui päevas kasutatakse toorainet 500 tonni või rohkem;
- 3) soojuselektrijaama või muu põletusseadme ehitamine, kui selle nominaalne soojusvõimsus on 300 megavatti või rohkem;
- 4) tuumaelektrijaama või muu tuumaseadme ehitamine, sulgemine või dekomisjoneerimine, välja arvatud uurimisseade lõhustava või tuumasünteesmaterjali tootmiseks või töötlemiseks, kui selle maksimaalne soojusvõimsus ei ületa ühte kilovatti püsivat soojuskoormust;
- 5) tuuleelektrijaama püstitamise veekogusse;
- 6) tuumkütuse tootmine või rikastamine, kiiriratud tuumkütuse töötlemine või kasutatud tuumkütuse või radioaktiivsete jäätmete käitlemine;
- 7) kasutatud tuumkütuse või radioaktiivsete jäätmete ajutise või lõpphoiustuspaiuga ehitamine;
- 8) malmi või terase esmane sulatamine;
- 9) metallimaagist, rikastatud maagist või vanametallist värviliste metallide tootmine metallurgilise või keemilise protsessi või elektrolüüsi abil;
- 10) asbesti tootmine, asbesti või asbesti sisaldavate toodete töötlemine või käitlemine, kui asbestsemendi valmistoodangu maht ületab 20 000 tonni aastas, hõõrdematerjalide valmistoodangu maht ületab 50 tonni aastas või muude valmis asbesttoodete valmistoodangu maht ületab 200 tonni aastas;
- 11) aine tootmine tööstuslikus mahus keemilise protsessi abil, kui mitu seadet on järjestatud ja omavahel funktsionaalselt seotud ning toodavad orgaanilisi või anorgaanilisi põhikemikaale, fosfor-, lämmastik- või kaaliumväetisi liht- või liitväetisena, taimekaitsevahendeid või biotsiide, ravimeid keemilise või bioloogilise protsessi käigus või lõhkeaineid;
- 12) puidust või sama laadi kiudmaterjalist tselluloosi, paberi või papi tootmine, kui valmistoodangu maht on vähemalt 200 tonni päevas;
- 13) kiirtee, 2100 meetri pikkuse või pikema peamaandumisrajaga lennuvälja, üle kümne kilomeetri pikkuse nelja sõidurajaga tee püstitamine või ühe või kahe sõidurajaga tee ehitamine vähemalt nelja sõidurajaga teeks;
- 14) uue raudteeliini ehitamine või uue raudteejaama ehitamine, kui ühe rajaga raudteeliini puhul on vähemalt neli jaamateed ja kahe rajaga raudteeliini puhul vähemalt viis jaamateed, olemasoleva raudteejaama laiendamine, kui laiendamise tulemusel on raudteejaamas ühe rajaga raudteeliini puhul vähemalt neli jaamateed ja kahe rajaga raudteeliini puhul vähemalt viis jaamateed, või olemasoleva raudteejaama jaamateede pikendamine pikkuseni vähemalt 1000 meetrit, kui raudteejaamas on ühe rajaga raudteeliini puhul vähemalt neli jaamateed ja kahe rajaga raudteeliini puhul vähemalt viis jaamateed;
- 15) siseveekogus sadama või sellise veetee püstitamine, mis on projekteeritud 1350 tonni ületava veeväljasurvega aluste jaoks;
- 16) sadama või maismaaga ühendatud kai püstitamine, kui see teenindab 1350 tonni ületava veeväljasurvega aluseid;
- 17) mere süvendamine alates pinnase mahust 10 000 kuupmeetrit, merepõhja tahkete ainete uputamine alates ainete mahust 10 000 kuupmeetrit, muu veekogu süvendamine alates pinnase mahust 500 kuupmeetrit või muusse veekogusse tahkete ainete uputamine alates ainete mahust 500 kuupmeetrit;
- 18) põhjavee võtmine üle 200 000 kuupmeetri aastas;
- 19) veejuhtme püstitamine, kui keskmine vooluhulk ületab 100 miljonit kuupmeetrit aastas või kui veehaardes oleva vee keskmine vooluhulk on üle 2000 miljoni kuupmeetri aastas ja veejuhtme kaudu ärājuhitava vee hulk ületab viit protsenti veehaarde aastasest keskmisest vooluhulgast;
- 20) roovepuhastusseadme püstitamine, kui selle võimsus on üle 150 000 inimekvivalendi;

- 21) tundlikule suublale hüdroelektrijaama, tammi, paisu või veehoidla püstitamine või selle rekonstrueerimine;
- 22) ohtlike jäätmete põletamine, keemiline töötlemine või ladestamine;
- 23) tavajäätmete põletamine või keemiline töötlemine üle 100 tonni ööpäevas või tavajäätmete prügila püstitamine, kui selle üldmaht on üle 25 000 tonni;
- 24) vähemalt 1,5 hektari suuruse alaga prügila sulgemine;
- 25) maagaasi kõrgsurvetrassi, nafta- või keemiatoodete või muude vedelainete transportimiseks üle 40 kilomeetri pikkuse ja 800 millimeetrise läbimõõduga torustiku püstitamine;
- 26) merepõhjast või maismaalt ööpäevas üle 500 tonni nafta või üle 500 000 kuupmeetri maagaasi ammutamine;
- 27) niisuguse linnu-, sea- või veisefarmi püstitamine, kus saab kasvatada rohkem kui 85 000 broilerit või 60 000 kana, 3000 nuumsiga arvestuskaaluga igäüks üle 30 kilogrammi, 900 emist, 450 lüpsilehma, 600 lihaveist või 900 kuni 24 kuu vanust noorveist;
- 28) pealmaakaevandamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal või turba kaevandamine suuremal kui 150 hektari suurusel alal või allmaakaevandamine;
- 29) pealmaakaevandamise lõpetamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal või turba kaevandamise lõpetamine suuremal kui 150 hektari suurusel alal või allmaakaevandamise lõpetamine;
- 30) kõrgepingeliini püstitamine, kui selle pinge on üle 220 kilovoldi ja pikkus üle 15 kilomeetri;
- 31) üle 100 hektari suuruse pindalaga metsamaa või märgala muutmine, nagu kuivendamine või raadamine;
- 32) naftatoodete terminali püstitamine, kui selle kogumahutavus ületab 100 000 kuupmeetrit;
- 33) keemiatoodete terminali püstitamine, kui selle kogumahutavus ületab 5000 kuupmeetrit D- või C-kategooria kemikaali, 500 kuupmeetrit B-kategooria kemikaali või 50 kuupmeetrit A-kategooria kemikaali;
- 34) selline tegevus, mille keskkonnamõju hindamise kohustus on määratud tegevuse aluseks oleva strateegilise planeerimisdokumendiga.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on otsustaja kohustatud analüüsima käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kriteeriumide alusel, kas järgmiste valdkondade tegevusel on oluline keskkonnamõju:

- 1) põllu-, metsa- ja kalamajandus;
- 2) maavaravaru kaevandamine või kaevis rikastamine, geoloogiline uuring, üldgeoloogiline uurimistöö või maavaravaru kaevandamise lõpetamine;
- 3) energeetika;
- 4) metallide tootmine, töötlemine või ladustamine, kaasa arvatud romusõidukite ladustamine;
- 5) mineraalsete materjalide töötlemine;
- 6) keemiatööstus;
- 7) toiduainetööstus;
- 8) tselluloosi-, paberi-, puidu- või tekstiilitööstus või nahaparkimine;
- 9) kummitööstus;
- 10) infrastruktuuri ehitamine või kasutamine;
- 11) jäätmemajandus või reovee käitlus;
- 12) turismimajandus;
- 13) pinnatöötlus või -viimistlus orgaaniliste lahustite abil;
- 14) vineeri või puitkiudplaatide tootmine;
- 15) grafiidi (tempersüsi) või elektrografiidi tootmine põletamise või grafiidistamise teel;
- 16) ohtliku kemikaali, kaasa arvatud kütuse ladustamine;
- 17) loomakorjaste või loomsete jäätmete kõrvaldamine või taaskasutus;
- 18) vee erikasutus;
- 19) puhke-, spordi- või virgestusalade rajamine;
- 20) keraamika- või klaasitööstus;
- 21) sette ladustamine;
- 22) muu tegevus, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju.

(3) Otsustaja teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valdkondades kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju olulisuse kohta, lähtudes:

- 1) tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest;
- 2) tegevuse iseloomust, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase, loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus, ning lähipiirkonna teistest tegevustest;
- 3) tegevusega kaasnevatest tagajärgedest, nagu vee, pinnase või õhu saastatus, jäätmetekke, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn;
- 4) tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkusest;
- 5) käesoleva lõike punktides 1–4 nimetatuga kaasneva mõju suurusel, ruumilisest ulatusest, kestusest, sagedusest ja pöördvusest, toimest, kumulatiivsusest ja piiriülesest mõjust ning mõju ilmnemise tõenäosusest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud [tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu](#) kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega .

§ 7. Tegevusluba

Tegevusluba käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) ehitusluba või ehitise kasutusluba;

- 2) keskkonnamõju hindamise luba, vee erikasutusluba, välisõhu saasteluba, jäätmeluba, ohtlike jäätmete käitluslitsents või kiirgustegevusluba;
- 3) maavara kaevandamise luba, geoloogilise uuringu luba või üldgeoloogilise uurimistöö luba;
- 4) eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga kavandatavat tegevust lubav käesolevas paragrahvis nimetatud muu dokument.

§ 8. Arendaja

- (1) Keskkonnamõju hindamist korraldab isik, kes kavandab tegevust ja soovib seda ellu viia (edaspidi *arendaja*).
- (2) Arendaja kannab keskkonnamõju hindamisega seotud kulud.

§ 9. Otsustaja

Otsustaja on tegevusloa andja.

§ 10. Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja

- (1) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja on Keskkonnaministeerium, kui Keskkonnaministeerium on tegevusloa andja või kui tegevusega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju võib ulatuda teise maakonda, piiriveekogule või merele või olla piiriülene.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel on keskkonnamõju hindamise järelevalvaja Keskkonnaministeeriumi maakonna keskkonnateenistus (edaspidi *keskkonnateenistus*).
- (3) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ülesanded on:
  - 1) vajaduse korral kontrollida kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse õiguspärasust;
  - 2) kontrollida keskkonnamõju hindamise programmi vastavust käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud nõuetele ning teha otsus keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmisest;
  - 3) teavitada avalikkust keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmisest;
  - 4) kontrollida keskkonnamõju hindamise litsentsi olemasolu eksperdil;
  - 5) kontrollida keskkonnamõju hindamise menetluse vastavust õigusaktide nõuetele;
  - 6) hinnata keskkonnamõju hindamise aruande vastavust heakskiidetud keskkonnamõju hindamise programmile ja käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud nõuetele, teha otsus aruande heakskiitmisest ning keskkonnamõju hindamise määramise kohta;
  - 7) teavitada avalikkust keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmisest ning keskkonnamõju hindamise määramisest;
  - 8) keskkonnamõju hindamise järelevalvamine.

§ 11. Keskkonnamõju hindamise algatamine ja algatamata jätmine

- (1) Arendaja esitab otsustajale õigusaktis sätestatud juhul ja korras tegevusloa taotluse.
- (2) Otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul.
- (3) Käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine selle vajadust põhjendamata.
- (4) Kui kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsus tuleneb käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2–4 nimetatud asjaoludest, lisab otsustaja otsusele selle aluseks olnud põhjenduse.
- (5) Kui arendaja taotleb luba, mille taotlemisel peab muu hulgas esitama ehitusprojekti ning kavandatava tegevuse keskkonnamõju on hinnatud nimetatud ehitusprojekti koostamise käigus, jätab otsustaja kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamata, kui tal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet.
- (6) Kui kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt oluline keskkonnamõju, võib otsustaja jätta kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamata selles osas, mille keskkonnamõju on juba hinnatud tegevuse aluseks oleva strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise või kavandatavaks tegevuseks vajaliku teise tegevusloa menetlemise käigus, kui otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet ning kavandatava tegevuse keskkonnamõju aruande heakskiitmisest ei ole möödunud rohkem kui neli aastat.
- (7) Kui ühele otsustajale esitatakse kavandatavaks tegevuseks vajaliku kahe või enama tegevusloa taotlus, võib otsustaja kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise menetlused arendaja nõusolekul liita, kui see ei kahjusta kolmandate isikute õigusi.
- (8) Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuses peavad olema:
  - 1) otsustaja nimi ja kontaktandmed;
  - 2) kavandatava tegevuse nimetus ja eesmärk;

- 3) kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise põhjendus;
- 4) piiriülese keskkonnamõju hindamise algatamise korral teave piiriülese keskkonnamõju hindamise algatamise kohta;
- 5) teave kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise menetluste liitmise kohta;
- 6) teave vajalike keskkonnauuringute kohta.

(9) Otsustaja võib kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse esitada tegevusloa andmise või andmata jätmise otsuse ühe osana.

(10) Kui kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala, kaitseala, hoiuala, püsielupaika, kaitstava liigi elupaika või kaitstavat looduse üksikobjekti, kooskõlastab otsustaja kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu nimetatud kaitstava loodusobjekti valitsejaga.

(11) Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise korral peatub tegevusloa taotluse menetlus keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmiseni.

§ 12. Keskkonnamõju hindamise algatamisest ja algatamata jätmisest teatamine

(1) Otsustaja teatab kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise:

- 1) algatamisest liht- või tähtkirjaga menetlusosalistele ja arendaja kulul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 14 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse tegemisest arvates;
- 2) algatamata jätmisest arendaja kulul koos tegevusloa andmise või sellest keeldumise avalikustamisega;
- 3) algatamata jätmisest liht- või tähtkirjaga menetlusosalistele ja arendaja kulul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 14 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse tegemisest arvates, kui tegevusloa andmisest või selle andmisest keeldumisest avalikult ei teatata.

(2) Ehitusloa või ehitise kasutusloa andmise korral teatatakse keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisest riikliku ehitisregistri kaudu.

(3) Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise teade peab sisaldama vähemalt:

- 1) otsustaja nime ning otsustaja kontaktisiku nime ja tema kontaktandmeid;
- 2) kavandatava tegevuse lühikirjeldust ja eesmärke;
- 3) teavet kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta;
- 4) teavet käesoleva seaduse § 11 lõike 8 punktide 4–6 alusel;
- 5) kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsusega tutvumise aega ja kohta.

§ 13. Keskkonnamõju hindamise programm

Pärast kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse tegemist koostab ekspert või eksperdirühm eksperdi juhtimisel koos arendajaga keskkonnamõju hindamise programmi, milles esitatakse:

- 1) kavandatava tegevuse eesmärk;
- 2) kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus;
- 3) teave kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste keskkonnamõju hindamise sisu kohta, sealhulgas teave kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta;
- 4) keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus;
- 5) kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste keskkonnamõju hindamise ning selle tulemuste avalikustamise ajakava;
- 6) andmed arendaja kohta ning eksperdi nimi või eksperdirühma koosseis.

§ 14. Ekspert

(1) Keskkonnamõju hindab või hindamist juhib füüsiline isik, kellel on keskkonnamõju hindamise litsents, või juriidiline isik asjakohase litsentsiga töötaja kaudu (edaspidi *ekspert*).

(2) Kui keskkonnamõju hindab või hindamist juhib juriidiline isik asjakohase litsentsiga töötaja kaudu, vastutab keskkonnamõju hindamise nõuete täitmise ja keskkonnamõju hindamise tulemuste eest juriidiline isik.

(3) Eksperdil on õigus keskkonnamõju hindamiseks moodustada eksperdirühm, mille koosseisu võivad kuuluda asjakohase litsentsita pädevad isikud.

(4) Ekspert peab keskkonnamõju hindamisse kaasama eriala spetsialiste, kui tema kvalifikatsioon ei ole keskkonnamõju hindamiseks piisav.

§ 15. Keskkonnamõju hindamise litsents

(1) Keskkonnaminister annab keskkonnamõju hindamise litsentsi (edaspidi *litsents*) füüsilisele isikule, kes:

- 1) on omandanud riiklikult tunnustatud kõrghariduse või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni keskkonnakaitse, bioteaduste, füüsikaliste loodusteaduste, põllumajanduse, metsanduse, kalanduse, tervise, tehnikaalade või ehituse õppesuuna õppekava järgi;
- 2) omab vähemalt kaheaastast töökogemust loodusteaduste või keskkonnakaitsega seotud tegevusalal;
- 3) on läbinud keskkonnamõju hindamise alase koolituse vähemalt 40 tunni mahus ja sooritanud positiivse tulemusega vastava eksami;
- 4) vähemalt neljal korral on osalenud eksperdirühma töös;
- 5) on tasunud riigilõivu.

(2) Litsentsi saamiseks esitab litsentsi taotleja keskkonnaministrile:

- 1) litsentsi taotluse;
- 2) haridust tõendavad dokumendid;
- 3) eelnevat töökogemust tõendavad dokumendid;
- 4) kinnituse keskkonnamõju hindamise alase koolituse läbimise ja eksami sooritamise ning eksperdirühma töös osalemise kohta.

(3) Litsentsi taotluses peavad olema:

- 1) taotleja ees- ja perekonnanimi, isikukood, alalise elukoha aadress ja kontaktandmed;
- 2) töökoht ja töökohta aadress ning kontaktandmed;
- 3) andmed käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud kvalifikatsiooni kohta;
- 4) tegevus- ja mõjuvaldkonnad, mille keskkonnamõju soovib taotleja hinnata;
- 5) taotleja allkiri selle kohta, et taotluses esitatud andmed on tõesed;
- 6) kuupäev.

(4) Keskkonnaminister annab taotlejale litsentsi viieks aastaks, määrates taotluses olevate andmete ning taotleja kvalifikatsiooni alusel tegevus- ja mõjuvaldkonnad, mille keskkonnamõju litsentsi omanikul on õigus hinnata. Litsentsi kehtivusaeg algab litsentsi andmise kuupäeval.

(5) Litsentsi taotleja peab enne litsentsi taotlemist või selle kehtivuse pikendamise taotlemist tasuma riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi.

[RT I 2006, 58, 439- jõust. 01.01.2007]

(6) Litsentsile kantakse:

- 1) dokumendi nimetus – «Keskkonnamõju hindamise litsents»;
- 2) litsentsi registreerimisnumber, andmise kuupäev ja kehtivusaeg;
- 3) litsentsi omaja ees- ja perekonnanimi, isikukood, alalise elukoha aadress ja kontaktandmed;
- 4) tegevus- ja mõjuvaldkonnad, mille keskkonnamõju on litsentsi omanikul õigus hinnata;
- 5) litsentsi andja nimi ja allkiri;
- 6) Keskkonnaministeeriumi väikese riigivapi kujutisega pitsati jäljend.

(7) Litsentsi andmisest keeldutakse, kui taotleja ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud kvalifikatsiooninõuetele või ei ole tasunud riigilõivu.

(8) Litsentsi kehtivuse pikendamiseks esitab isik kirjaliku taotluse vabas vormis. Litsentsi kehtivust pikendatakse, kui taotleja on kogu litsentsi kehtivusaja jooksul vähemalt neljal korral eksperdina osalenud keskkonnamõju hindamises.

(9) Keskkonnaminister võib peatada litsentsi kehtivuse üheks aastaks või tunnistada litsentsi kehtetuks, sellest litsentsi omajat eelnevalt kirjalikult teavitades, kui:

- 1) taotleja on esitanud andmeid, mis ei vasta tegelikkusele;
- 2) litsentsi omaja ei täida keskkonnamõju hindamise nõudeid;
- 3) litsentsi omaja on esitanud keskkonnamõju hindamise aruandes valeandmeid;
- 4) litsentsi omaja on andnud keskkonnamõju hindamise aruandes vale hinnangu.

(10) Enne litsentsi kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise otsuse tegemist kuulatakse ära litsentsi omaja või tema esindaja. Selleks määratud ajast ja kohast teatatakse talle vähemalt seitse päeva ette. Kui litsentsi omaja või tema volitatud esindaja kohale ei ilmu, võib otsuse teha tagaselja.

(11) Litsentsi kehtivuse peatamise korral peab isik läbima keskkonnamõju hindamise täienduskoolituse vähemalt 40 tunni mahus ning sooritama vastava eksami. Isik võib litsentsi alusel tegevust jätkata, kui keskkonnaminister on oma otsuse litsentsi kehtivuse peatamise kohta tühistanud. Keskkonnaminister tühistab oma otsuse litsentsi kehtivuse peatamise kohta, kui isik on läbinud keskkonnamõju hindamise täienduskoolituse ja sooritanud vastava eksami ning esitanud seda tõendava dokumendi.

(12) Kui isik ei ole litsentsi kehtivuse peatamise aja jooksul keskkonnamõju hindamise täienduskoolitust läbinud ja vastavat eksamit sooritanud või kui litsentsi kehtivuse peatamise aluseks olevad asjaolud ilmnevad kolme aasta jooksul litsentsi kehtivuse peatamise otsuse tühistamisest arvates või kolmandat korda, tunnistab keskkonnaminister litsentsi kehtetuks.

(13) Litsentsi kehtetuks tunnistamise korral määrab keskkonnaminister tähtaja litsentsiga lubatud tegevuse lõpetamiseks.

(14) [Litsentsi vormi ja selle taotluse vormi kehtestab keskkonnaminister määrusega](#) .

§ 16. Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamine

(1) Otsustaja korraldab keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku, mille järel arendaja korraldab programmi tutvustamiseks avaliku arutelu.

(2) Otsustaja teatab arendaja kulul keskkonnamõju hindamise programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust 14 päeva jooksul programmi saamisest arvates vähemalt:

- 1) ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;
- 2) ühes üleriigilise levikuga või ühes kohaliku või maakondliku levikuga ajalehes.

(3) Otsustaja teatab keskkonnamõju hindamise programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust 14 päeva jooksul programmi saamisest arvates liht- või tähtkirjaga:

- 1) maavalitsustele ja kohalike omavalitsuste üksustele, kelle territooriumi piiresse võib ulatuda kavandatavast tegevusest lähtuv keskkonnamõju;
- 2) keskkonnamõju hindamise järelevalvajale;
- 3) Keskkonnainspeksioonile;
- 4) kavandatava tegevusega eeldatavalt oluliselt mõjutatava kaitstava loodusobjekti valitsejale;
- 5) valitsusvälistele keskkonnaorganisatsioonidele neid ühendavate organisatsioonide kaudu;
- 6) kavandatava tegevuse ala ja selle naaberkinnisasjade omanikele;
- 7) muudele menetlusosalistele.

(4) Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamise teade peab sisaldama vähemalt:

- 1) arendaja ja otsustaja nimesid ning nende kontaktisikute nimesid ja kontaktandmeid;
- 2) kavandatava tegevuse lühikirjeldust ja eesmärke;
- 3) programmi ja muude asjakohaste dokumentidega tutvumise aega ja kohta;
- 4) programmi kohta ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitamise aega ja viisi;
- 5) programmi avaliku arutelu aega ja kohta.

(5) Igaühel on õigus keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ning muude asjakohaste dokumentidega, esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

(6) Otsustaja avalikustab keskkonnamõju hindamise programmi muu hulgas oma veebilehel, tagades avalikkusele programmiga tutvumise võimaluse vähemalt kuni programmi kohta ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitamise tähtaja lõpuni.

§ 17. Keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste arvestamine

(1) Asutus, kellele keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal esitati programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid või küsimusi, edastab nimetatud ettepanekud, vastuväited ja küsimused arendajale.

(2) Ekspert või eksperdirühm eksperdi juhtimisel teeb koos arendajaga keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete alusel programmis vajalikud parandused ja täiendused, selgitab ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või põhjendab arvestamata jätmist ning vastab esitatud küsimustele.

(3) Arendaja saadab keskkonnamõju hindamise programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid või küsimusi esitanud isikule liht- või tähtkirjaga esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamise selgituse või arvestamata jätmise põhjenduse ning vastused küsimustele.

§ 18. Keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmine ja heakskiitmata jätmine

(1) Arendaja esitab pärast keskkonnamõju hindamise programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste, käesoleva seaduse § 17 lõikes 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga keskkonnamõju hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks.

(2) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja teeb otsuse keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmise või heakskiitmata jätmise kohta 30 päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest arvates ning teavitab sellest arendajat ja otsustajat.

(3) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ei kiida programmi heaks, kui:

- 1) programmi avalikustamisel on rikutud kehtestatud nõudeid ning see rikkumine võib mõjutada keskkonnamõju hindamise tulemusi;
- 2) programm ei vasta käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud nõuetele;
- 3) arendaja ei ole esitanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumente;
- 4) programmi kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidetega arvestamata jätmist ei ole piisavalt põhjendatud ning küsimustele vajaliku põhjalikkusega vastatud;
- 5) programm ei ole asjakohane ja piisav kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks.

(4) Keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmata jätmise korral tuleb:

- 1) programm uuesti avalikustada käesoleva seaduse §-des 16 ja 17 sätestatud korras;
- 2) keskkonnamõju hindamise järelevalvajale esitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid;
- 3) täiendavalt vastata programmi kohta esitatud neile ettepanekutele, vastuväidetele või küsimustele, mille vastuseid keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ei ole pidanud piisavaks;
- 4) parandada või täiendada programmi.

(5) Arendaja esitab keskkonnamõju hindamise programmi pärast selle täiendavat avalikustamist, parandamist ja täiendamist või programmi kohta ettepanekute, vastuväidete või küsimuste esitajatele täiendavate vastuste saatmist keskkonnamõju hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks.

(6) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja nõusolekul võib heakskiidetud keskkonnamõju hindamise programmis teha põhjendatud muudatusi. Heakskiidetud programmi muutmisele avatud menetluse sätteid ei kohaldata.

(7) Kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul programmi heakskiitmisest arvates otsustajale keskkonnamõju hindamise aruannet avalikuks väljapanekuks esitanud, kaotab programm kehtivuse ning keskkonnamõju hindamiseks peab koostama uue programmi.

§ 19. Keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmisest teatamine

(1) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja teatab keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmisest liht- või tähtkirjaga menetlusosalistele ning arendaja kulul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 14 päeva jooksul programmi heakskiitmise otsuse tegemisest arvates.

(2) Keskkonnamõju hindamise programmi heakskiitmise teade peab sisaldama vähemalt:

- 1) keskkonnamõju hindamise järelevalvaja nime ja kontaktandmeid;
- 2) kavandatava tegevuse lühikirjeldust ja eesmärki;
- 3) keskkonnamõju hindamise programmi ning selle heakskiitmise otsusega tutvumise aega ja kohta.

§ 20. Keskkonnamõju hindamise aruanne

(1) Ekspert või eksperdirühm eksperti juhtimisel koostab, lähtudes heakskiidetud keskkonnamõju hindamise programmist, keskkonnamõju hindamise aruande, milles ta:

- 1) kirjeldab kavandatava tegevuse eesmärki ja vajadust;
- 2) esitab kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjelduse;
- 3) esitab kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjelduse ning hindab selle piirkonna keskkonnaseisundit;
- 4) hindab kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasnevaid tagajärgi, nagu vee, pinnase või õhu saastatus, jäätmeteke, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus või lõhn;
- 5) esitab kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju prognoosimeetodi kirjelduse;
- 6) määrab kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju, sealhulgas kaudse mõju ning teiste tegevustega koosmõju, keskkonnaseisundile, sealhulgas inimese tervisele, heaolule ja varale, taimedele, loomadele, pinnasele, maastikule, vee või õhu kvaliteedile, kliimale, kaitstavatele loodusobjektidele või kultuuripärandile;
- 7) hindab keskkonnamõju eeldatavat toimet ning kirjeldab kaasneva negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise meetmeid ning hindab nende kasutamise eeldatavat efektiivsust;
- 8) hindab loodusvara kasutamise otstarbekust ning kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste vastavust säästva arengu põhimõtetele;
- 9) võrdleb kavandatavat tegevust erinevate reaalsete alternatiivsete võimalustega ning annab nende paremusjärjestuse, lähtudes kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste keskkonnamõjust ja hüvedest;
- 10) esitab ülevaate keskkonnamõju hindamise, avalikkuse kaasamise ning piiriülese keskkonnamõju hindamise korral konsultatsioonide tulemuste kohta;
- 11) käsitleb vajaduse korral raskusi, mis ilmnesid keskkonnamõju hindamisel ja aruande koostamisel;
- 12) esitab käesoleva lõike punktides 1–11 nimetatud teabe kokkuvõtte;
- 13) esitab teabe keskkonnamõju hindamisel kasutatud allikate kohta;
- 14) käsitleb aruande kohta esitatud ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi, mille koopiad lisab aruandele, ning esitab ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitajatele saadetud kirjade koopiad, milles selgitatakse aruande kohta esitatud ettepanekute ning vastuväidete arvestamist, põhjendatakse arvestamata jätmist ning vastatakse küsimustele;
- 15) käsitleb aruande avaliku arutelu protokolli, mille koopia lisab aruandele;

16) käsitleb kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste ala skeemi ja kaarti, mille lisab aruandele;

17) käsitleb vajaduse korral muid lisasid.

(2) Keskkonnaminister võib vajaduse korral määrusega kehtestada keskkonnamõju hindamise aruandele esitatavad täpsustatud nõuded.

(3) Keskkonnamõju hindamisel tuleb arvesse võtta üldtunnustatud keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ja hindamismetoodikat.

§ 21. Keskkonnamõju hindamise aruande avalikustamine ja aruande avalikustamise tulemuste arvestamine

Keskkonnamõju hindamise aruanne avalikustatakse ning avalikustamise tulemusi arvestatakse käesoleva seaduse §-des 16 ja 17 sätestatud korras.

§ 22. Keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmine, keskkonnanõuete määramine ja aruande heakskiitmata jätmine

(1) Arendaja esitab pärast keskkonnamõju hindamise aruande avalikku arutelu aruande kahes eksemplaris keskkonnamõju hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks ja keskkonnanõuete määramiseks.

(2) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja teeb otsuse keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmise ja keskkonnanõuete määramise või aruande heakskiitmata jätmise kohta arendajale ja otsustajale teatavaks ning edastab otsustajale aruande heakskiitmise korral aruande ühe eksemplari 30 päeva jooksul aruande saamisest arvates.

(3) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ei kiida keskkonnamõju hindamise aruannet heaks ega määra keskkonnanõudeid, kui:

1) aruande avalikustamisel on rikutud kehtestatud nõudeid ning see rikkumine võib mõjutada keskkonnamõju hindamise tulemusi;

2) aruanne ei vasta käesoleva seaduse § 13 punktides 1–4 ja 6 sätestatud nõuetele;

3) aruanne ei vasta käesoleva seaduse §-s 20 või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele;

4) aruandes on esitatud valeandmeid;

5) aruanne ei ole asjakohane ja piisav tegevusloa andmiseks;

6) aruande kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamata jätmist ei ole piisavalt põhjendatud.

(4) Keskkonnamõju hindamise aruande kvaliteedi ja keskkonnamõju hindamise menetluse kontrollimise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega .

(5) Keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmata jätmise korral tuleb:

1) tagastada arendajale keskkonnamõju hindamise aruande üks eksemplar;

2) aruanne uuesti avalikustada käesoleva seaduse §-des 16 ja 17 sätestatud korras;

3) täiendavalt vastata aruande kohta esitatud neile ettepanekutele, vastuväidetele või küsimustele, mille vastuseid keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ei ole pidanud piisavaks;

4) parandada või täiendada aruannet.

(6) Arendaja esitab keskkonnamõju hindamise aruande pärast selle täiendavat avalikustamist, parandamist ja täiendamist või aruande kohta ettepanekute, vastuväidete või küsimuste esitajatele täiendavate vastuste saatmist keskkonnamõju hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks.

(7) Keskkonnanõuded on meetmed, mille määramise eesmärk on vältida või minimeerida kavandatavast tegevusest tulenevat eeldatavat negatiivset keskkonnamõju.

(8) Keskkonnanõuete määramisel tuleb arvestada:

1) seadusest või seaduse alusel antud õigusaktist tulenevaid nõudeid;

2) kavandatud tegevusega eeldatavalt mõjutatavat keskkonnaseisundit;

3) tehtud keskkonnauuringute tulemusi;

4) keskkonnamõju hindamise tulemusi;

5) muid olulisi asjaolusid.

(9) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja säilitab heakskiidetud keskkonnamõju hindamise aruannet vähemalt viis aastat aruande saamisest arvates.

§ 23. Keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmisest ja keskkonnanõuete määramisest teavitamine

Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja teatab keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmisest ja keskkonnanõuete määramisest käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud korras.

§ 24. Tegevusloa andmine ja selle andmisest keeldumine

(1) Otsustaja peab tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsuse tegemisel arvestama keskkonnamõju hindamise tulemusi ja aruandele lisatud keskkonnanõudeid.

(2) Kui otsustaja tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsuse tegemisel keskkonnamõju hindamise tulemusi või aruandele lisatud keskkonnanõudeid ei arvesta, peab ta tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsuses andma motiveeritud põhjenduse.

(3) Tegevusluba ei anta, kui arendajal ei ole võimalik määratud keskkonnanõudeid täita.

§ 25. Keskkonnamõju hindamise järelhindamine

(1) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja teostab keskkonnaseire tulemuste alusel keskkonnamõju hindamise järelhindamist.

(2) Otsustaja on kohustatud 30 päeva jooksul keskkonnaseire tulemuste saamisest arvates need edastama keskkonnamõju hindamise järelevalvajale järelhindamise teostamiseks.

(3) Kui järelhindamise käigus selgub, et keskkonnaseire tulemused ei vasta õigusaktides või tegevusloas sätestatud nõuetele, muudab otsustaja keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ettepaneku alusel tegevusloa tingimusi.

§ 26. Ehitusprojekti koostamisega seotud keskkonnamõju hindamise erisus

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 3 sätestatule võib arendaja soovi korral kavandatava tegevuse keskkonnamõju hinnata ehitusprojekti koostamise käigus käesolevas seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevast paragrahvist tulenevaid erisusi.

(2) Otsustaja käesoleva paragrahvi tähenduses on niisuguse tegevusloa andja, mille taotlemise korral peab muu hulgas esitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ehitusprojekti.

(3) Arendaja teavitab otsustajat soovist hinnata kavandatava tegevuse keskkonnamõju ehitusprojekti koostamise käigus, mille järel otsustaja algatab kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise.

(4) Keskkonnamõju hindamise aruanne kuulub eraldi osana ehitusprojekti juurde.

§ 27. Maavaravaru kaevandamise lõpetamise keskkonnamõju hindamise erisus

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 3 sätestatule hinnatakse maavaravaru kaevandamise lõpetamise keskkonnamõju maavaravaru kaevandamise lõpetamise projekti koostamise käigus käesolevas seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevast paragrahvist tulenevaid erisusi.

(2) Arendaja käesoleva paragrahvi tähenduses on maavaravaru kaevandamise loa omaja.

(3) Otsustaja käesoleva paragrahvi tähenduses on maavaravaru kaevandamise loa andja.

(4) Arendaja teavitab otsustajat maavaravaru kaevandamise lõpetamise soovist, mille järel otsustaja teeb otsuse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud korras.

(5) Keskkonnamõju hindamise aruanne kuulub eraldi osana maavaravaru kaevandamise lõpetamise projekti juurde.

(6) Keskkonnamõju hindamise järelevalvaja teeb otsuse keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmise või heakskiitmata jätmise kohta arendajale ja otsustajale liht- või tähtkirjaga teatavaks 30 päeva jooksul aruande saamisest arvates ja saadab viimasele aruande ühe eksemplari.

(7) Otsustaja määrab keskkonnanõuded maavaravaru kaevandamise lõpetamisega kaasneva negatiivse keskkonnamõju vältimiseks või minimeerimiseks.

§ 28. Prügila sulgemise keskkonnamõju hindamise erisus

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 3 sätestatule hinnatakse prügila sulgemise keskkonnamõju enne sulgemiskava koostamist käesolevas seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevast paragrahvist tulenevaid erisusi.

(2) Arendaja käesoleva paragrahvi tähenduses on suletava prügila käitaja.

(3) Otsustaja käesoleva paragrahvi tähenduses on suletava prügila asukohta keskkonnateenistus.

(4) Arendaja esitab otsustajale prügila sulgemise taotluse, mille alusel otsustaja teeb otsuse prügila sulgemise keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud korras.

(5) Prügila sulgemiskava koostamisel peab arvestama keskkonnamõju hindamise tulemusi ja määratud keskkonnanõudeid.

§ 29. Natura 2000 võrgustiku ala mõjutava tegevuse keskkonnamõju hindamise erisus

(1) Kui kavandatud tegevus võib eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala:
1) peab keskkonnamõju hindamisel eelkõige arvestama ala kaitse eesmärki;
2) saadab keskkonnamõju hindamise järelevalvaja nimetatud kaitstava loodusobjekti valitsejale kooskõlastamiseks keskkonnamõju hindamise aruande ning aruande heakskiitmise ja keskkonnanõuete määramise otsuse eelnõu.

(2) Tegevusloa võib anda, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning otsustaja on veendunud, et kavandatud tegevus ei mõju kahjulikult selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle ala kaitse eesmärki.

(3) Kui hoolimata kavandatud tegevuse eeldatavalt olulisest mõjust Natura 2000 võrgustiku alale, on see tegevus alternatiivsete lahenduste puudumise tõttu siiski vajalik avalikkuse jaoks esmatähtsatel, sealhulgas sotsiaalset või majanduslikku laadi põhjustel, võib tegevusloa anda Vabariigi Valitsuse nõusolekul.

(4) Vabariigi Valitsus ei saa nõusolekut anda, kui Natura 2000 võrgustiku alal esineb EL Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimeistiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) tähenduses esmatähtis looduslik elupaigatüüp või esmatähtis liik. Sellisel juhul võib kavandatavaks tegevuseks tegevusloa anda või tegevusloa nõudeta tegevust lubada ainult Euroopa Komisjoni nõusolekul.

§ 30. Piiriülese keskkonnamõju hindamise erisus

(1) Eesti Vabariik osaleb teise riigi territooriumilt lähtuva piiriülese keskkonnamõju hindamises ning Eesti Vabariigi territooriumilt lähtuva piiriülese keskkonnamõju hindamine korraldatakse rahvusvahelistes kokkulepetes, piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsioonis (RT II 2000, 28, 169) ja käesolevas seaduses sätestatud korras, arvestades käesolevast paragrahvist tulenevaid erisusi.

(2) Kui kavandatud tegevusega võib eeldatavalt kaasneda oluline keskkonnamõju, mis võib olla piiriülene, ja otsustaja algatab keskkonnamõju hindamise, peab ta viivitamata teatama sellest Keskkonnaministeeriumile.

(3) Kui kavandatud tegevuse eeldatavalt oluline keskkonnamõju võib olla piiriülene või kui mõjutatav riik seda taotleb, saadab Keskkonnaministeerium mõjutatavale riigile keskkonnamõju hindamise algatamise teate koos kavandatud tegevuse kirjeldusega ning teabe kavandatud tegevusega eeldatavalt kaasneva piiriülese keskkonnamõju kohta niipea kui võimalik, kuid hiljemalt siis, kui otsustaja teatab keskkonnamõju hindamise algatamisest Eesti Vabariigis.

(4) Kui mõjutatav riik pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teabe saamist teatab oma soovist osaleda keskkonnamõju hindamises, saadetakse mõjutatavale riigile tegevusloa taotlus ning teave kavandatud tegevuse keskkonnamõju hindamise ja tegevusloa taotluse menetlemise kohta, kui seda ei ole eelnevalt tehtud. Kui mõjutatav riik ei vasta ettenähtud aja jooksul või ei soovi osaleda keskkonnamõju hindamise protseduuris, siis keskkonnamõju hindamisel käesoleva paragrahvi lõikeid 5–8 ei kohaldata.

(5) Mõjutatava riigi soovi korral edastab Keskkonnaministeerium mõjutatavale riigile keskkonnamõju hindamise programmi ja aruande eelnõu niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem, kui algab programmi või aruande avalik väljapanek Eesti Vabariigis.

(6) Mõjutatava riigi soovi korral võimaldatakse tema esindajal osaleda keskkonnamõju hindamise menetluses ja alustatakse konsultatsioone kavandatud tegevusega kaasneva keskkonnamõju ja selle leevendamise või vältimise meetmete asjus.

(7) Keskkonnaministeerium ja mõjutatav riik lepivad kokku vajaliku korra ja konsultatsioonide reaalse ajakava, mõjutatava riigi avalikkuse ja asutuste teavitamise ning neile piisava aja andmise keskkonnamõju hindamise programmi ja aruande kohta arvamuste avaldamiseks.

(8) Otsustaja peab viivitamata teavitama Keskkonnaministeeriumi piiriülese keskkonnamõjuga tegevuseks vajaliku tegevusloa andmisest või selle andmisest keeldumisest. Keskkonnaministeerium teavitab piiriülese keskkonnamõju hindamises osalenud riiki olulise piiriülese keskkonnamõjuga tegevuseks vajaliku tegevusloa andmisest või selle andmisest keeldumisest ning edastab talle tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise otsuse.

(9) Keskkonnaministeerium teavitab piiriülese keskkonnamõju päritoluriiki oma soovist osaleda piiriülese keskkonnamõju hindamises ja konsultatsioonide vajalikkusest 30 päeva jooksul teate saamisest arvates. Keskkonnaministeerium teatab keskkonnamõju hindamise dokumentide avalikustamisest käesoleva seaduse §

16 lõikes 2 nimetatud väljaannete kaudu ning liht- või tähtkirjaga isikutele, kelle õigusi Eesti Vabariigis võib kavandata tegevus puudutada. Keskkonnaministeerium saadab keskkonnamõju hindamise dokumentide kohta esitatud ettepanekud ja vastuväited piiriülese keskkonnamõju päritoluriigile.

2. jagu

Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine

§ 31. Strateegiline planeerimisdokument

Strateegiline planeerimisdokument käesoleva seaduse tähenduses on üleriigiline, maakonna- ning üld- või detailplaneering planeerimiseseaduse (RT I 2002, 99, 579; 2004, 22, 148; 38, 258; 84, 572) tähenduses, strateegiline arengukava riigieelarve seaduse (RT I 1999, 55, 584; 2002, 67, 405; 2003, 13, 69; 24, 148; 88, 588; 2004, 22, 148) tähenduses, välja arvatud käesoleva seaduse § 1 lõike 3 punktis 2 nimetatud kava, programm või strateegia, või muu kava, programm või strateegia, mille kehtestab Riigikogu, Vabariigi Valitsus, valitsusasutus, maavanem või kohaliku omavalitsuse organ õigusaktiga.

§ 32. Keskkonnamõju strateegiline hindamine

Keskkonnamõju strateegiline hindamine käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajaduse tuvastamine ja vajaduse olemasolul selle algatamine strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise korral;
- 2) keskkonnamõju strateegilise hindamise vajaduse tuvastamise korral käesoleva seaduse § 35 lõikes 4 nimetatud asutuselt ja isikult seisukoha küsimine, algatamise või algatamata jätmise otsuse ja selle põhjenduste avalikustamine;
- 3) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamine ja selle sisu kohta seisukoha küsimine käesoleva seaduse § 36 lõikes 3 nimetatud asutuselt ja isikult;
- 4) keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamine, mõjude prognoosimine ja hindamine, alternatiivsete võimaluste selgitamine, kirjeldamine, hindamine ja võrdlemine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamine;
- 5) strateegilise planeerimisdokumendi eelnõu avalikustamine, keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande avalikustamine;
- 6) keskkonnamõju strateegilise hindamise ja selle avalikustamise tulemuste arvessevõtmine strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel;
- 7) strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamise otsuse avalikustamine.

§ 33. Keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustuslikkus

(1) Keskkonnamõju strateegilist hindamist korraldatakse strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus enne strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamist õigusaktiga, kui see dokument:

- 1) koostatakse põllumajanduse, metsanduse, kalanduse, energeetika, tööstuse, transpordi, jäätmeäitluse, veemajanduse, telekommunikatsiooni või turismi valdkonnas ja selle alusel kavandatakse käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandata tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust;
- 2) on üleriigiline, maakonna- või üldplaneering;
- 3) on detailplaneering, mille alusel kavandatakse käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandata tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust;
- 4) on aluseks tegevusele, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale olulist mõju.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule tuleb strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju vajaduse korral hinnata ka siis, kui:

- 1) käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud strateegilises planeerimisdokumendis tehakse muudatusi;
- 2) käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendiga kavandatakse tegevust, mille jaoks on vaja tegevusluba.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkus otsustatakse, lähtudes:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust ja sisust;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevast keskkonnamõjust ja eeldatavalt mõjutatavast alast;
- 3) käesoleva seaduse § 35 lõikes 4 nimetatud asutuse ja isiku seisukohast.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud juhul tuleb arvesse võtta strateegilise planeerimisdokumendi iseloomu ja sisu, lähtudes järgmistest kriteeriumidest:

- 1) missugusel määral loob strateegiline planeerimisdokument aluse kavandatavatele tegevustele, lähtudes nende asukohast, iseloomust ja elluviimise tingimustest või eraldatavatest vahenditest;
- 2) missugusel määral mõjutab strateegiline planeerimisdokument teisi strateegilisi planeerimisdokumente, arvestades nende kehtestamise tasandit;

- 3) strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse;
- 4) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid;
- 5) strateegilise planeerimisdokumendi, sealhulgas jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsus Euroopa Liidu keskkonnaalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud juhul tuleb arvesse võtta strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju ja eeldatavalt mõjutatavat ala, lähtudes järgmistest kriteeriumidest:

- 1) mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju;
- 2) oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus;
- 3) mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond;
- 4) eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus;
- 5) mõju kaitsealadele.

§ 34. Keskkonnamõju strateegilise hindamise õigus

(1) Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatab, selle eest vastutab ja sellega seotud kulud kannab strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja.

(2) Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande avalikud väljapanekud ja arutelud korraldab ning programmi ja aruande esitab heakskiitmiseks strateegilise planeerimisdokumendi koostaja.

(3) Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju võib hinnata või hindamist juhtida ekspert, kes:

- 1) on omandanud riiklikult tunnustatud kõrghariduse või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni valdkonnas, mille keskkonnamõju ta soovib hinnata;
- 2) omab vähemalt kaheaastast töökogemust valdkonnas, mille keskkonnamõju ta soovib hinnata;
- 3) on läbinud strateegilise planeerimise alase koolituse vähemalt 40 tunni mahus ja sooritanud eksami positiivse tulemusega;
- 4) tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seonduvaid õigusakte.

(4) Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande koostab ekspert koostöös strateegilise planeerimisdokumendi koostajaga.

(5) Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja võib täita eksperdi ülesandeid, kui ta vastab eksperdi kvalifikatsiooninõuetele.

§ 35. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine ja algatamata jätmine

(1) Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja algatab keskkonnamõju strateegilise hindamise üheaegselt strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamisega.

(2) Keskkonnamõju strateegiline hindamine algatatakse selle vajadust põhjendamata käesoleva seaduse § 33 lõikes 1 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise korral.

(3) Kui keskkonnamõju strateegiline hindamine algatatakse käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise korral, lisatakse algatamise otsusele asjakohane põhjendus.

(4) Käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 nimetatud strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse üle otsustamisel tuleb enne otsuse tegemist küsida seisukohta olenevalt strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust vähemalt Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, keskkonnateenistusest või kohaliku omavalitsuse organilt. Lisaks võib vajaduse korral seisukohta küsida ka teistelt asjaomastelt asutustelt ja isikutelt.

(5) Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise otsus peab sisaldama vähemalt:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi nimetust ja eesmärki;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja, koostamise korraldaja, koostaja ja kehtestaja nime ja kontaktandmeid;
- 3) strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse kuupäeva ja numbrit;
- 4) käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asutuse ja isiku seisukohta keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse kohta;
- 5) keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise põhjendust;

6) strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise otsusega tutvumise aega ja kohta.

(6) Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise otsusest teatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja vähemalt ühes üleriigilise või kohaliku levikuga ajalehes ning liht- või tähtkirjaga käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asutusele ja isikule.

(7) Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise teade peab sisaldama vähemalt käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud teavet.

§ 36. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

(1) Pärast keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamist koostab keskkonnamõju strateegilise hindamise ekspert koostöös strateegilise planeerimisdokumendi koostajaga keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi.

(2) Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm:

- 1) määrab keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatuse, lähtudes strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust ja sisust;
- 2) selgitab ja nimetab strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkuse ja võimaliku mõju Natura 2000 võrgustiku alale;
- 3) nimetab isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu;
- 4) sisaldab keskkonnamõju strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise ajakava, mis tuleneb strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajakavast;
- 5) sisaldab programmi koostanud eksperdi ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmeid;
- 6) kirjeldab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asutuse ja isiku esitatud seisukohti.

(3) Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel peab programmi sisu osas seisukohta küsima olenevalt strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust vähemalt Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, keskkonnateenistusel või kohaliku omavalitsuse organilt.

§ 37. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikustamine

(1) Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja teatab keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes ja oma veebilehel ning elektrooniliselt või liht- või tähtkirjaga käesoleva seaduse § 36 lõike 2 punktis 3 nimetatud asutustele ja isikutele, valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile ning käesoleva seaduse § 36 lõikes 3 nimetatud asutustele ja isikutele.

(2) Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikustamise teade peab sisaldama vähemalt:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi nimetust ja eesmärki;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja, koostamise korraldaja, koostaja ja kehtestaja andmeid;
- 3) strateegilise planeerimisdokumendi lähteülesande või eelnõuga tutvumise aega ja viisi;
- 4) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga tutvumise aega ja kohta;
- 5) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitamise tähtaega ja viisi;
- 6) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku arutelu toimumise aega ja kohta;
- 7) piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkust.

(3) Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ja seejärel avaliku arutelu korraldab strateegilise planeerimisdokumendi koostaja. Avalik väljapanek kestab vähemalt 14 päeva.

(4) Igapähe on õigus keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ja strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju käsitlevate muude dokumentidega, esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

(5) Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja teeb koostöös eksperdiga avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal esitatud ettepanekute ja vastuväidete alusel keskkonnamõju strateegilise hindamise programmis vajalikud parandused ja täiendused. Ettepanekute ja vastuväidete arvessevõtmist kirjeldatakse ning arvestamata jätmist põhjendatakse täiendatud programmis või selle lisas. Kirjalikele küsimustele vastatakse liht- või tähtkirjaga.

§ 38. Keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvaja

(1) Kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneb keskkonnamõju võib ulatuda mitmesse maakonda, piiriveekogule või merele või olla piiriülene, teostab järelevalvet strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise üle Keskkonnaministeerium ning muudel juhtudel keskkonnateenistus.

(2) Strateegilise keskkonnamõju hindamise järelevalvaja ülesanded on:

- 1) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi õigusaktide nõuetele vastavuse kontrollimine ja programmi heakskiitmine;
- 2) keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluse õigusaktide nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 3) keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande programmile ja õigusaktide nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 4) keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande heakskiitmine ja seiremeetmete kinnitamine;
- 5) eksperdi käesoleva seaduse § 34 lõikes 3 nimetatud nõuetele vastavuse hindamine.

§ 39. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi heakskiitmine ja heakskiitmata jätmine

(1) Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja esitab pärast keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega, nende arvestamise selgituste, arvestamata jätmise põhjenduste ning programmi avaliku arutelu protokolliga keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks.

(2) Keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvaja teeb otsuse keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi heakskiitmise või heakskiitmata jätmise kohta ja teavitab sellest liht- või tähtkirjaga strateegilise planeerimisdokumendi koostajat 14 päeva jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest.

(3) Keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvaja ei kiida keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi heaks, kui:

- 1) programm ei vasta käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi koostaja ei ole esitanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumente;
- 3) strateegilise planeerimisdokumendi koostaja ei ole programmi kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidetega arvestamata jätmist põhjendanud;
- 4) programmi on koostanud ekspert, kes ei vasta käesoleva seaduse § 34 lõikes 3 sätestatud nõuetele.

§ 40. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne

(1) Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on osa strateegilisest planeerimisdokumendist, mis sisaldab käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud teavet.

(2) Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel peab selgitama, kirjeldama ja hindama strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades strateegilise planeerimisdokumendi eesmäärke ja käsitletavat territooriumi.

(3) Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel peab arvesse võtma:

- 1) olemasolevaid teadmisi ja üldtunnustatud hindamismetoodikat;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi sisu ja kehtestamise tasandit;
- 3) missugusel määral saab mitmekordse hindamise vältimiseks teatavaid küsimusi täpsemalt hinnata strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamise erinevatel tasanditel.

(4) Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne peab sisaldama:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi sisu ja peamiste eesmärkide iseloomustust;
- 2) strateegilise planeerimisdokumendi seost muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega;
- 3) eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldust strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajal ja alternatiivsete arengustsenaariumide korral, sealhulgas alternatiivide võrdlust ja tõenäolist arengut juhul, kui strateegilist planeerimisdokumendi ellu ei viida;
- 4) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisest lähtuvaid keskkonnaprobleeme, eelkõige neid, mis on seotud kaitsealade, kaitsealuste üksikobjektide ja liikidega;
- 5) strateegilise planeerimisdokumendi jaoks olulisi rahvusvahelisi, Euroopa Liidu või riiklikke keskkonnakaitse eesmäärke ja kirjeldust, kuidas neid eesmäärke ja muid keskkonnakaalutlusi on strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel arvesse võetud;
- 6) hinnangut eeldatavalt olulise vahetu, kaudse, kumulatiivse, sünergilise, lühi- ja pikaajalise, positiivse ja negatiivse mõju kohta keskkonnale, sealhulgas inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale, bioloogilisele mitmekesisusele, populatsioonidele, taimedele, loomadele, pinnasele, vee ja õhu kvaliteedile, kliimamuutustele, kultuuripärandile ja maastikele, hinnangut jäätmetekke võimaluste kohta ning mõju prognoosimise meetodite kirjeldust;
- 7) erinevate mõjude omavahelisi seoseid ja piiriülest keskkonnamõju;
- 8) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise negatiivse keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmeid;
- 9) ülevaadet põhjustest, mille alusel valiti alternatiivsed arengustsenaariumid, mida strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel käsitleti;
- 10) ülevaadet sellest, kuidas saadi parim alternatiivne arengustsenaarium;

- 11) ülevaadet strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamise, avalikkuse kaasamise ja piiriülese keskkonnamõju strateegilise hindamise korral konsultatsioonide tulemuste kohta;
- 12) ülevaadet raskustest, mis ilmnesid keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel;
- 13) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju seireks kavandatud meetmete ja mõõdetavate indikaatorite kirjeldust;
- 14) käesoleva lõike punktides 1–13 nimetatud teabe kokkuvõtet;
- 15) keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja selle avaliku arutelu protokollid;
- 16) keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avaliku arutelu protokollid;
- 17) asutuste ja isikute ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning ülevaadet nende arvestamisest või arvestamata jätmise põhjustest.

§ 41. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalikustamine

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalikustamine toimub vastavalt käesoleva seaduse §-le 37, välja arvatud aruande avaliku väljapaneku tähtaeg, mis on vähemalt 21 päeva.

§ 42. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande heakskiitmine, seiremeetmete kinnitamine ja aruande heakskiitmata jätmine

(1) Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja esitab pärast keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalikku arutelu aruande koos aruande kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidete, nende arvestamise selgituste või arvestamata jätmise põhjuste ja aruande avaliku arutelu protokolliga keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvajale heakskiitmiseks.

(2) Keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvaja teeb otsuse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande heakskiitmise kohta ja kinnitab strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju seire meetmed või teeb otsuse aruande heakskiitmata jätmise kohta ja teavitab sellest liht- või tähtkirjaga strateegilise planeerimisdokumendi koostajat 30 päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest arvates.

- (3) Keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvaja ei kiida aruannet heaks, kui:
- 1) aruanne ei vasta heakskiidetud keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile;
  - 2) aruanne ei sisalda käesoleva seaduse § 40 lõikes 4 nimetatud teavet;
  - 3) strateegilise planeerimisdokumendi koostaja ei ole esitanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumente;
  - 4) aruandes on esitatud valeandmeid;
  - 5) keskkonnamõju strateegilisel hindamisel on tehtud vigu, mis mõjutavad tulemuste objektiivsust;
  - 6) strateegilise planeerimisdokumendi koostaja ei ole aruande kohta esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamata jätmist piisavalt põhjendanud.

(4) Seiremeetmete kinnitamise eesmärk on teha varakult kindlaks strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnev oluline negatiivne keskkonnamõju ja rakendada seda mõju ennetavaid ja leevendavaid meetmeid.

(5) Kinnitatud seiremeetmed on strateegilise planeerimisdokumendi elluviijale järgimiseks kohustuslikud. Seire teostamisel võib kasutada olemasolevat keskkonnaseiresüsteemi või strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju jälgimiseks kavandatud seiret. Seiret võib teha ühe või mitme strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevuse raames.

§ 43. Keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemuste arvessevõtmine

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel tuleb arvesse võtta:

- 1) keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi ja kinnitatud seiremeetmeid;
- 2) asutuste ja isikute esitatud arvamusi võimaluse piires;
- 3) piiriülese keskkonnamõju strateegilisel hindamisel toimunud konsultatsioonide tulemusi.

§ 44. Strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest teavitamine

(1) Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja teatab strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga 14 päeva jooksul kehtestamise otsuse tegemisest arvates:

- 1) käesoleva seaduse § 35 lõikes 4 ja § 36 lõike 2 punktis 3 nimetatud asutustele ja isikutele;
- 2) keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalvajale;
- 3) piiriülese keskkonnamõju strateegilise hindamise korral konsultatsioonides osalenud mõjutatavale riigile.

(2) Strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest teatamise korral tuleb tagada, et käesoleva seaduse §-des 35 ja 36 nimetatud asutustele ja isikutele ning piiriülese keskkonnamõju hindamisel osalenud mõjutatavale riigile oleks kättesaadav:

- 1) kehtestatud strateegiline planeerimisdokument;
- 2) ülevaade strateegilises planeerimisdokumendis keskkonnakaalutluste arvessevõtmisest;
- 3) ülevaade strateegilises planeerimisdokumendis keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemuste arvessevõtmisest;

- 4) ülevaade strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel peamiste alternatiivsete võimaluste hulgast valiku tegemise põhjustest;
- 5) strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva võimaliku olulise keskkonnamõju seireks kavandatud meetmete kirjeldus.

§ 45. Keskkonnamõju strateegilise hindamise erisused Natura 2000 võrgustiku alal

(1) Kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimine võib eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala:

- 1) peab keskkonnamõju strateegilisel hindamisel eelkõige arvestama ala kaitse eesmärki;
- 2) saadab strateegilise planeerimisdokumendi koostaja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande nimetatud ala valitsejale kooskõlastamiseks.

(2) Strateegilise planeerimisdokumendi võib kehtestada juhul, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning strateegilise planeerimisdokumendi kehtestaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõju kahjulikult selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle ala kaitse eesmärki.

(3) Kui hoolimata strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevast eeldatavalt negatiivsest mõjust Natura 2000 võrgustiku alale on see tegevus alternatiivsete lahenduste puudumise tõttu siiski vajalik avalikkuse jaoks esmatähtsatel, sealhulgas sotsiaalset või majanduslikku laadi põhjustel, võib strateegilise planeerimisdokumendi kehtestada Vabariigi Valitsuse nõusolekul.

(4) Vabariigi Valitsus ei saa strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamiseks nõusolekut anda, kui asjaomasel alal esineb EL Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta tähenduses esmatähtis looduslik elupaigatüüp või esmatähtis liik. Sellisel juhul võib strateegilise planeerimisdokumendi kehtestada ainult Euroopa Komisjoni nõusolekul.

§ 46. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva piiriülese keskkonnamõju strateegiline hindamine

(1) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse juhul, kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneb oluline mõju teise riigi keskkonnale või kui seda taotleb eeldatavalt oluliselt mõjutatav riik.

(2) Kui keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel selgub, et strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneb oluline mõju teise riigi keskkonnale, saadab Keskkonnaministeerium sellele riigile teate niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem, kui toimub programmi avalikustamine Eesti Vabariigis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teade sisaldab vähemalt:

- 1) strateegilise planeerimisdokumendi nime ja lühikirjeldust;
- 2) andmeid strateegilise planeerimisdokumendi koostaja ja kehtestaja kohta;
- 3) strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ja selle elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise ajakava ning kaasneva keskkonnamõju lühikirjeldust;
- 4) teatele vastamise ja kommentaaride esitamise tähtaega.

(4) Keskkonnaministeerium teavitab piiriülese keskkonnamõju päritoluriiki oma soovist osaleda piiriülese keskkonnamõju strateegilises hindamises ja konsultatsioonide vajadusest 30 päeva jooksul teate saamisest arvates. Keskkonnaministeerium teatab piiriülese keskkonnamõju strateegilise hindamise dokumentide avalikustamisest käesoleva seaduse § 37 lõikes 1 nimetatud viisil ning saadab piiriülese keskkonnamõju strateegilise hindamise dokumentide kohta esitatud ettepanekud ja vastuväited piiriülese keskkonnamõju päritoluriigile.

(5) Kui mõjutatav riik soovib osaleda piiriülese keskkonnamõju strateegilises hindamises:

- 1) edastab Keskkonnaministeerium mõjutatavale riigile strateegilise planeerimisdokumendi eelnõu enne selle kehtestamist ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande enne selle heakskiitmist;
- 2) võimaldatakse mõjutataval riigil osaleda piiriülese keskkonnamõju strateegilises hindamises ja alustatakse konsultatsioone keskkonnamõju ning selle leevendamise ja kõrvaldamise meetmete asjus enne strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud konsultatsioonidel tagavad riikide pädevad asutused eeldatavalt oluliselt mõjutatava riigi avalikkuse ja asutuste teavitamise ja annavad neile piisavalt aega arvamuse avaldamiseks ning lepivad selleks kokku vajalikud protseduurid ja konsultatsioonide reaalse ajakava.

(7) Eesti Vabariigi territooriumilt lähtuva piiriülese keskkonnamõju strateegilist hindamist korraldatakse ja Eesti Vabariik osaleb teise riigi territooriumilt lähtuva piiriülese keskkonnamõju strateegilises hindamises rahvusvahelistes kokkulepetes sätestatud korras.

3. peatükk

KESKKONNAJUHTIMIS- JA KESKKONNAAUDITEERIMISSÜSTEEMI KORRALDUS NING ÖKOMÄRGISE ANDMINE

1. jagu

Vabatahtliku keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi korraldus

§ 47. Keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteem

(1) Keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteem on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrusega 761/2001 organisatsioonide vabatahtliku osaluse võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemis EMAS (EÜT L 114, 24.04.2001, lk 1–29).

(2) Käesolevas seaduses on mõisted «tõendaja» ja «organisatsioon» Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 761/2001 artikli 2 punktides q ja s sätestatud tähenduses.

(3) Tõendamine on organisatsiooni hindamine, mille viib läbi tõendaja, et tagada organisatsiooni keskkonnapoliitika, keskkonnajuhtimissüsteemi ja auditeerimisprotseduuride vastavus Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 761/2001 nõuetele.

(4) Kinnitamine on organisatsiooni keskkonnanaruande hindamine, mille viib läbi tõendaja, et kontrollida organisatsiooni keskkonnanaruandes esitatud teabe ja andmete usaldusväärsust, usutavust, õigsust ja vastavust Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 761/2001 nõuetele.

§ 48. Organisatsioonide registreerimine ja registreerimise pädev asutus

(1) Pädev asutus organisatsioonide registreerimisel vastavalt Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruse 761/2001 nõuetele on Keskkonnaministeerium edasivolitamise õigusega Keskkonnaministeeriumi valitsemisala asutusele .

(2) Organisatsioonid registreeritakse Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 761/2001 sätestatud korras.

(3) Organisatsioonide registreerimistunnistuses sisalduvate andmete loetelu ja tunnistuse vormi kehtestab keskkonnaminister määrusega .

(4) Käesoleva seaduse § 47 lõikes 3 nimetatud organisatsiooni tõendamise seotud kulud tasub tõendamist taotlev organisatsioon.

§ 49. Tõendaja akrediteerimine

(1) Tõendajat akrediteerib sihtasutus Eesti Akrediteerimiskeskus Eesti Vabariigiga sõlmitud halduslepingu alusel või rahvusvaheliselt tunnustatud akrediteerimisasutus.

(2) Tõendaja kvalifikatsiooni ja akrediteerimise nõuded tulenevad Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrusest 761/2001.

(3) Tõendaja erapooletust mõjutava või mõjutada võiva tegevuse hinnangu annab tõendaja taotluse alusel akrediteerija.

(4) Akrediteerija otsus on tõendajale siduv ja kehtib otsuse aluseks olnud asjaolude muutumise või äralangemiseni. Asjaolude muutumisel või äralangemisel tunnistab akrediteerija oma otsuse kehtetuks.

(5) Tõendaja ei tohi tõendatava organisatsiooni nõusolekuta avaldada tõendamise käigus saadud teavet kolmandatele isikutele ega kasutada seda tõendatava organisatsiooni vastu, kui seadus ei sätesta teisiti.

§ 50. Keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi edendamine

(1) Keskkonnaministeerium koostab ühenduse keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi edendamiseks ning vajaliku teavituskampaania ja koolituse korraldamiseks keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi edendamise strateegia ja tegevuskava.

(2) Keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi edendamise strateegia kiidab heaks Vabariigi Valitsus.

2. jagu

Ökomärgise andmise süsteem

§ 51. Tootele ökomärgise andmine

(1) Ühenduse vabatahtlik ökomärgise (edaspidi *ökomärgis*) andmise süsteem on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrusega 1980/2000 ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta (EÜT L 237, 21.09.2000, lk 1–12) ning Euroopa Komisjoni otsusega 2000/729/EÜ ühenduse ökomärgise kasutamise tingimuste tüüplepingu kohta (EÜT L 293, 22.11.2000, lk 20–23).

(2) Pädev asutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrusele 1980/2000 on Keskkonnaministerium edasivolitamise õigusega Keskkonnaministeriumi valitsemisala asutusele.

(3) Keskkonnaminister võib vajaduse korral määrusega kehtestada ökomärgise saamise taotluses esitatavate andmete loetelu ja taotluse vormi erinevate tooterühmade kaupa, lähtudes Euroopa Komisjoni vastavatest juhistest.

§ 52. Riigilõiv ökomärgise taotluse läbivaatamise ja ökomärgise kasutamise eest

(1) Ökomärgise taotleja tasub ökomärgise taotluse läbivaatamise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi.

(2) Ökomärgise kasutamise õigust omav isik tasub tootel ökomärgise kasutamise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi.

(3) Kui ökomärgise kasutamise õigust omav isik ei ole tasunud ökomärgise kasutamise eest riigilõivu tähtaegselt, on pädeval asutusel õigus ökomärgise kasutamise õigus kuni riigilõivu tasumiseni peatada. [RT I 2006, 58, 439- jõust. 01.01.2007]

4. peatükk

VASTUTUS

§ 53. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise nõude eiramine

(1) Keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise nõude eiramise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 54. Ühenduse keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi logo ning ühenduse ökomärgise kasutamise tingimuste rikkumine

(1) Ühenduse keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi logo või ühenduse ökomärgise kasutamise tingimuste rikkumiste eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 55. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 53 ja 54 sätestatud väärtegade menetlemisele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40; 46, 329; 54, 387; 56, 401; 88, 600) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590; 2004, 46, 329; 54, 387 ja 390; 56, 403; RT III 2004, 9, 96) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-s 53 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnainspeksioon.

(3) Käesoleva seaduse §-s 54 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tarbijakaitseamet.

5. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 56. Seaduse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse (RT I 2000, 54, 348; 2002, 61, 375; 63, 387; 90, 521; 99, 579; 2004, 30, 209; 38, 258; 84, 572) alusel algatatud kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine viiakse lõpuni keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse alusel.

(2) Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse alusel antud keskkonnamõju hindamise litsentsid ja keskkonnaaudiitori registreerimistunnistused kehtivad nendes märgitud kehtivusaja lõpuni või kehtetuks tunnistamiseni.

(3) Keskkonnamõju hindamise litsentsi omaja peab esitama Keskkonnaministeeriumile vabas vormis taotluse nende tegevus- ja mõjuvaldkondade määramiseks, millega kaasnevat või millele avalduvat keskkonnamõju tal on õigus hinnata ühe aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(4) Käesolevat seadust kohaldatakse strateegilise planeerimisdokumendi koostamisele, mis algatatakse pärast käesoleva seaduse jõustumist.

(5) Strateegilise planeerimisdokumendi koostamisele, mis on algatatud enne käesoleva seaduse jõustumist, kohaldatakse käesolevat seadust, kui strateegiline planeerimisdokument kehtestatakse pärast 2006. aasta 21. juulit.

(6) Käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse alusel algatatud strateegilise keskkonnamõju hindamine viiakse lõpuni keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse alusel.

§ 57–70. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 71. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 15 lõige 14 jõustub 2005. aasta 1. juunil.

(2) Käesoleva seaduse § 6 lõige 4 ja § 22 lõige 4 jõustuvad 2005. aasta 1. juulil.

(3) Käesoleva seaduse § 12 lõige 2 jõustub 2005. aasta 1. septembril.

¹EÜ Nõukogu direktiiv 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 175, 05.07.1985, lk 40–48); Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.07.2001, lk 30–37); Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse ning muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/11/EÜ seoses üldsuse kaasamisega ning õiguskaitse kättesaadavusega (ELT L 156, 25.06.2003, lk 17–25); EÜ Nõukogu direktiiv 97/11/EÜ, millega muudetakse direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eratööde keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 073, 14.03.1997, lk 5–15).